

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

Fargna, Francesco de

Romæ, MDCCXVIII

Casus XVIII. Argumentum. Exigente Fundatore in præsentando ad
Beneficium gradus magisterii in S. Theologia, aut Doctoratus in Decretis,
aut Licentiaturæ in approbata Universitate, an possit ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72203)

Ex quibus manet dilucidè probata prima pars assumpti, quòd Sparapanus sub obtentu dicti juspatronatus passivi nequit à controversa Institutione, repellere Madagninum à majori parte Capituli electum, sed in omni casu ubi ex suppositione dictum juspatronatus adesset, visa fuit justificata secunda pars assumpti, quòd Madagninus non careat requisito servitii Ecclesiæ, cùm de tempore quo traxit moram in Patrio Oppido, jugiter intenderit in Auditorium Sacrosanctum Sacrificii Missæ celebrantium, & frequenter etiam cotta indutus in Majoribus, & Solemnioribus Missis Thuribulum gestaverit, aliæque similia expleverit Ecclesiastica ministeria suæ ætati accommodata, ut ex attestatione plurium Canonorum. Parum officiente, quòd ministeria præstita per Sparapanum sint majora, & longioris temporis, quia Fundator consideravit servitia, quæ præstari poterant à Juvenibus, nec quidem diuturna, sed pro aliquo tempore, ibi-- *Si habbi sempre riguardo di darli à quelli Giovani di buona vita, che haveranno servito per qualche tempo la Chiesa.* -- Unde mens Fundatoris satis adimpleta, dicitur mediante electione Adolescentis pro aliquo tempore Ecclesiam inservientis, quamvis posthabitus fuisset Sacerdos majoris, & diuturnioris servitij requisitum ostendens, & in omni casu licèt melius, & honestius fuisset eligere habentem prærogativam majoris, quam minoris servitii; Tamen non ideo facta electio ejus, qui minùs servierit, irritari debet optimo argumento ducto à supradictis

13 propositionibus, quòd electio minùs digni, & de non gremio Ecclesiæ redargui potest de injustitia purganda in foro conscientiæ, non verò in foro fori mediante actus nullitate; Quamvis cæteroque in casu præsentis Canonici per actum publicum declaraverint, quòd in electione Madagnini impleverint voluntatem Testatoris, citra quòd ullum in conscientia senserint offendiculum, id quod de Jure præsumitur juxta famigeratum principium, de quo latè *Barbos. tract. varii axiom. 36. num. 4. cùm seq.*, & in *Valentina Beneficii 7. Junii 1694. §. Addebatur versicul. & demum, coram R.P.D. meo Priolo.*

Et ita utraque &c.

ARGUMENTUM.

Exigente Fundatore in Præsentando ad Beneficium gradus Magisterii in S. Theologia, aut Doctoratus in decretis, aut Licentiaturæ in approbata vniuersitate, an possit præsentari ad Beneficium ille, qui habet solùm gradum Baccalaureatus, aut gradum Magisterii obtentum à Collegio Doctorum?

SUMMARIUM.

- 2 Gradus Baccalaureatus non sufficit ad effectum assequendi, aut retinendi Beneficium, exigente Fundatore in Persona, præsentanda qualitates Doctoratus Magisterii, aut Licentiaturæ in aliqua approbata vniuersitate? Et num. 4.
- 2 Nec ad dictum effectum sufficit Gradus Magisterii, à Collegio Doctorum Mediolani obtentus? & num. 5.
- 3 Sed requiruntur prædicta qualitates in præsentando de tempore præsentationis.
- 6 Urgentibus magna utilitate, aut necessitate Ecclesiæ, Beneficium debitum Doctori, aut Magistro &c. ex dispensatione Apostolica conferri potest non Doctori; neque Magistro.
- 7 Cappellania debita certo generi Personarum, an, & quando conferri possit non qualificato.

CASUS XVIII.

IN limine foundationis Beneficii apposuit quidam Fundator de consensu Ordinarii conditionem, quòd præsentandus ad illud debeat esse Magister in S. Theologia, aut Doctor in decretis, aut Licentiatus in in aliqua approbata vniuersitate, addito insuper ei onere celebrandi, aut celebrare faciendi Missam Quotidianam pro ejus Anima; Obtinuit ex præsentatione Patroni hoc Beneficium, quidam Clericus, qui erat insignitus tantummodo gradibus Baccalaureatus, in publica vniuersitate; & Magisterii à Collegio Doctorum Mediolani obtenti; Quæro, an hujusmodi Gradus suffragari possit ad effectum retinendi dictum Beneficium.

1 Cui

1 Cui quæſtioni breviter reſpondeo *Negativè*. Etenim Fundator in perſona præſentanda expreſſè requiſivit qualitates Magiſterii in Theologia, aut Doctoratus in decretis, aut Licentiaturæ in aliqua approbata Univerſitate; nulla penitus facta mentione gradus Baccalaurei, unde hujusmodi gradus ſuffragari eidem perſonæ minimè poteſt, nec ad effectum acquirendi, nec retinendi dictum beneficium, cum ſit totaliter diverſus à præſentatis gradibus ab eodem Fundatore deſideratis.

2 Minuſque ſuffragari poteſt ad eundem effectum alter gradus Magiſterii à ſupradicto Clerico obtenti à Collegio Doctorum Mediolani; quoniam promoti in hoc Collegio non gaudent qualitatibus, & privilegiis, quibus gaudent promoti in publica Univerſitate; non obſtante Privilegio Pii IV. eidem Collegio conſeſſo; urget enim in contrarium Conſtitutio S. Pii V. la 60. incipien. *Quamvis Bullar. nov. tom. 2. revocatoria omnium Privilegiorum Officialibus, & aliis quibuſcumque conſeſſorum creandi Doctores, Licentiatos, & Magiſtros.* Sed ad effectum acquirendi, aut retinendi præſentatum beneficium omnino requiritur gradus Magiſterii in S. Theologia, aut Doctoratus in Decretis, aut Licentiaturæ in aliqua approbata Univerſitate; & quidem actu de tempore præſentationis, & non ſufficit quod adſit in habitu ad actum reducendus infra tempus legitimam, ſeu poſt præſentationem, ad *Text. in cap. ſi eo tempore de reſcript. in 6. Barboſ. de poteſt. Epilcopi alleg. 72. num. 104. Rot. deciſ. 23. num. 14. coram Priolo, & deciſ. 680. num. 4. coram Buratto; & in ſimilibus terminis Magiſterii, Licentiaturæ Doctoratus ex lege Foundationis requiſiti, eadem Rot. in Auſtana Canonicatus 25. Januar. 1709. S. Minime cum ſeq. coram R. P. D. Aldrovando.*

4 Et ita quoad gradum Baccalaureatus reſolutum fuit à S. Congregatione Concilii, me ſtudente apud R. P. D. meum Petra in *Ulixbonen. Gradus 30. Martii 1715.* ubi cum in limine foundationis inſignis Collegiatæ S. Thomæ Apoſtoli ex benignitate Sanctiſſimi Domini Noſtri feliciter regnantis in Cappella Regia Ulixbonenſi erectæ, ab Ordinarii juridiſtione exem-

Pars II.

ptæ, ac Regis Patronatui ſuppoſitæ; fuerit ab eodem Summo Pontifice demandatum, quod *in ea Decanatus, qui principalis, & prima Dignitas pro Decano, qui actu in Sacra Theologia Magiſter, aut in decretis Doctor, vel Licentiatos in publica, & approbata Univerſitate exiſtat, ſeu infra annum à die ſua institutionis gradum Magiſterii in Theologia, aut Doctoratus, vel licentiatos in decretis in publica, & approbata Univerſitate hujusmodi ſuſcipere omnino teneatur* -- Et cum hujusmodi Decanatum obtinuerit ex Regia nominatione Joſeph Emanuel ex Comitibus de Atalaja gradu Baccalaurei in Univerſitate Colimbrieniſi tantummodo inſignitus; dubitatum fuit -- *An gradus Baccalaurei, de quo agitur, ſuffragetur Joſeph Emanuel ad retinendum Decanatum Collegiatæ S. Thomæ in caſu &c.* -- cui Sac. Congregatio reſpondit -- *Negativè, ſed conſulendum Sanctiſſimo pro gratia relaxationis decreti.*

5 Et quoad gradum Magiſterii reſolutum fuit, me ſtudente apud R. P. D. meum Anſidæum in *Novarien. Doctoratus 8. Auguſti 1716.* ubi cum quidem Joannes Antonius Paſtorius fuiſſet à S. Sede proviſus de Canoniatu cum Præbenda Theologali in Collegiatæ S. Juliani Oppidi Guadiani; ea præſcripta lege; *Ut infra annum proximum gradum Magiſterii in Theologia in aliqua approbata Univerſitate Studii generalis ſuſcipere teneatur;* Et cum Capitulum dicto Paſtorio diſtributiones denegaverit, eo quia gradum Magiſterii non à publica aliqua Univerſitate, ſed à Collegio Doctorum Mediolani obtinuerat; diſputatum fuit -- *An gradus Magiſterii obtentus à Collegio Mediolani ſuffragetur in caſu &c.* Et Sac. Congregatio reſpondit -- *Negativè* -- uti etiam antecedenter ab eadem reſolutum fuit *in Mediolanen. inſtante Collegio Doctorum die 12. Decembris 1654. & in Comen. 15. Septembris 1674. ibi -- Sac. hac Congregatio viſis Privilegiis, & aliis juribus exhibitis poſt maturam diſcuſſionem cenſuit promotos in dicto Collegio non gaudere qualitatibus, & privilegiis, quibus gaudent promoti in publica Univerſitate, de quibus loquitur Sac. Concilium ad præſcriptum reſolutionis Sac. Congregationis* --

6 Cæterum urgente utilitate, aut aliqua gravi neceſſitate, ex. gr. ſi non adeſſet ullus, qui velleſt inſiguiſi qualitate Doctorali

B b b b 2

rali

rali, Magisterii, aut Licentiatuꝛæ, attendita tenuitate reddituum, & multiplicitate onerum beneficii; Nè hoc remaneret vacans posset ex dispensatione Apostolica conferri personæ dd. gradibus à Fundatore requisitis non insignitæ; juxta resolutionem ejusdem Sac. Congregationis in *Pientina Laura Doctoralis* 16. *Maji* 1716. superius relat. *Part. I. Can. V. Cas. XVI. num. 5.* Sicuti Cappellania actu Sacerdotalis de Jurepatronatus; & habens annexum onus Missarum si non compareat, nec inveniatur ullus Sacerdos, qui velit illam acceptare, potest conferri simplici Clerico de consensu Patroni, qui teneatur Missas celebrari facere, ea ratione, quia quoties qualificatus non comparet, nec petit beneficium sibi debitum, videtur juri suo renunciare, & Summus Pontifex non tenetur illum quærere; juxta resolutionem ejusdem S. Congregationis in *Ariminen. Cappellania* 28. *Junii* 1704. & docent *Corrad. in prax. benef. lib. 2. cap. 12. à num. 59. ad 62. Gonzal. ad regul. 8. gloss. 56. num. 88. & seq. Rot. in Dertusen. Beneficii* 29. *Aprilis* 1701. *S. Licet coram R. P. D. Lancetta, & in Valentina Beneficii* 16. *Januar.* 1704. *S. Quamvis coram eodem, & in Barchinonen. Beneficii* 13. *Januar.* 1710. *S. Replicationi cor. R. P. D. Aldrovando.*

ARGUMENTUM.

Sacerdos gravatus oneribus Missarum non potest recipere nova onera, nisi utriusque intrâ modicum tempus possit satisfacere.

SUMMARIUM.

- I** Cappellani gravati aliis oneribus Missarum non possunt recipere nova onera, & novas eleemosynas pro Missis manualibus, nisi possint utrisque oneribus intrâ modicum tempus satisfacere.

CASUS XIX.

Cappellani Ecclesiæ A. non obstantibus innumeris oneribus Missarum per ipsos satisfaciendarum, receperunt innumeras eleemosynas Missarum manualium, quas pia devotio Populi obtulit cuidam miraculosæ Imagi ni Beatæ Virginis; Sed

quia his magnis oneribus Missarum per ipsos satisfieri minimè poterat intrâ modicum tempus, proinde supplicarunt in Sac. Congregatione Concilii pro concessione Brevis Apostolici investendi in tot bonis stabilibus dictas eleemosynas, ad effectum celebrandi singulis annis in perpetuum tot Missas, quot capient fructus retrahendi ex investimento dictorum bonorum.

Quæritur. An hujusmodi Privilegium, seu Breve Apostolicum sit eis concedendum?

- I** Respondendum sentiebam -- *Negative*, quia Cappellani prædicti gravati aliis oneribus Missarum, non poterant recipere nova onera, & novas eleemosynas pro Missis manualibus, nisi poterant utriusque oneribus intrâ modicum tempus, scilicet intrâ mensem, aut 50., aut 60. dies satisfacere, & nisi fecerint protestationem, se non posse satisfacere tot Missis, quæ protestatione non obstante, adhuc offerentes voluerint, quod ipsi Cappellani reciperent dictas eleemosynas, juxta decretum Urbani VIII. de *Miss. celebr.*, quod ita se habet -- *Eleemosynas verò manuales, & quotidianas pro Missis celebrandis, ita demùm iidem accipere possint, si oneribus antea impositis, ita satisfecerint, ut nova quoque onera suscipere valeant; alioquin omnino abstineant ab hujusmodi eleemosynis etiam sponte oblati in futurum recipiendis, & capsulas auferant ab Ecclesiis cum inscriptione illa, ELEEMOSYNA PRO MISSIS* -- Et juxta resolutionem Sac. Congregationis Concilii apud *Dian. tract. 1. de celebrat. Missar. resolut. 48. num. 2.*

Unde Episcopus in hoc Casu debet celebrari facere à dictis Cappellanis in Ecclesiâ A. tot Missas, quot celebrari ab eis possunt; Cæteras vero Missas celebrari facere debet in aliis Ecclesiis, usque ad complementum numeri Missarum correspondentis eleemosynis.

Et ita fuit resolutum à Sacra Congregatione Concilii in *una Florentina Missarum* 20. *Februarii* 1712. & 5. *Martii* ejusdem anni.

ARGUMENTUM.

Imposito onere Missarum à Fundatore in limine foundationis Cappell-